

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 20inf00039

Datum advies: 18 mei 2020	Onderwerp: Aanpak Covid-19 crisis in Overbetuwe
Kennis nemen van: Raadsinformatiememo aanpak Covid-19 crisis nr.7	
Status advies: openbaar	Argument: (indien niet openbaar)
Portefeuillehouder: Burgemeester	Datum b&w-vergadering: 18 mei 2020
Betrokkenen bij voorstel extern:	Betrokkenen bij voorstel intern:
Bijlagen: antwoorden op vragen Groen Links en PvdA	

Kennis nemen van:

Raadsinformatiememo aanpak Covid-19 crisis nr.7

Inleiding

Ook in Overbetuwe is de volgende stap in de versoepeling van de maatregelen ter bestrijding van het virus gezet. Sinds 11 mei mogen de zogenaamde contactberoepen weer aan de slag, is het basisonderwijs en de kinderopvang weer gestart en is buitensporten voor iedereen toegestaan. Dit alles onder handhaving van de “social distance” regels. Over het algemeen kunnen we na anderhalve week concluderen dat de versoepeling in Overbetuwe goed verloopt, net als de al eerder ingevoerde verruiming van het sporten door kinderen. Met name het opstarten van onderwijs en kinderopvang, vanwege de randvoorwaarden een complexe operatie, is dankzij de inzet van velen goed verlopen.

Momenteel worden de voorbereidingen getroffen voor de volgende fase van de versoepeling per 1 juni. Vanavond geeft het kabinet naar verwachting daar meer details over. Op basis daarvan en op aanvullende duiding in de regio, gaan we de komende weken in onze communicatie en met lokale maatregelen uitvoering geven aan de volgende fase in Overbetuwe.

Openbare ruimte en noodverordening

Zoals verwacht leidt de versoepeling tot meer bewegingen op straat. Gelukkig worden de regels van afstand houden en geen fysiek contact, zoals vastgelegd in de noodverordening, daarbij over het algemeen nog steeds goed nageleefd. Meer en meer worden deze regels een vanzelfsprekendheid. Gelet op de aard en de omvang van de verruiming, zowel in de openbare ruimte maar ook op scholen en winkels, komt de gemeentelijke taakinvulling op toezicht en handhaving ook in een andere fase. De opgelegde maatregelen in de noodverordening krijgen steeds meer uitzonderingen en geven ook meer ruimte voor eigen inzicht, mits binnen de gestelde randvoor-

waarden. Dit doet een groter beroep op de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners en ondernemers. Nu hier in Overbetuwe over het algemeen goed op wordt gereageerd, zullen onze handhavers zich meer gaan richten op “hot spots”, reageren op klachten en minder op surveilleren.

Sociaal-maatschappelijke gevolgen

Oproep ‘Alles voor mekaar’

De stichting ‘Alles voor mekaar’ uit Heusden heeft gemeenteraden een brief gestuurd met de oproep om eenzame ouderen actief op te sporen en te benaderen met behulp van de Basis Registratie Personen. Wij nemen dit initiatief niet over. Nog afgezien van het feit of de privacy regels dit toelaten, achten wij het niet nodig omdat we reeds zelf een goed werkend alternatief hebben ingericht samen met lokale initiatieven. Daarmee is deze groep in Overbetuwe voldoende in beeld te krijgen en te houden. Zo worden in onze gemeente 75+ers benaderd, en hebben we de ‘Vertel-eens’-lijn opgestart. We hebben ook gemerkt dat niet alle ouderen het prettig vinden om zomaar gebeld te worden. We respecteren daarom graag de zelfstandigheid van onze oudere inwoners.

Noodopvang kinderen en onderwijs

De opstart van de scholen is goed verlopen. Vooral de eerste dag was het zoeken naar de goede afstemming. Alles was even nieuw. Er is discussie, maar ook begrip en waardering voor de regels. In de vorige memo berichtten wij al dat de scholen deels kiezen voor hele en deels voor halve dagen naar school. Raadsvragen daarover van de fractie van Groen Links en PvdA worden in de bijlage bij deze brief beantwoord.

De eerste dagen was het nog wennen. Opvallend daarbij was dat een aantal ouders geen 1,5 meter afstand hield bij het halen en brengen. Hier zijn de ouders via de scholen op aangesproken.

De scholen en de kinderopvang zien een toename van de noodopvang voor kinderen (ouders in cruciale beroepen en kwetsbare kinderen). De scholen geven aan dat ze dit kunnen opvangen. De kinderopvangorganisaties zien vooral bij de dagopvang een toename en moeten in gesprek met ouders om te zoeken naar andere plekken. We blijven dit actief volgen vanuit de gemeente.

Met de (gedeeltelijke) heropening van het basisonderwijs op 11 mei is voor 156 kinderen in het leerlingenvervoer weer gestart. Het betreft leerlingen van het speciaal onderwijs (SO) en speciaal basisonderwijs (SBO). Deze scholen zijn weer volledig open, waardoor het leerlingenvervoer zonder logistieke problemen is hervat. Dit betreft ongeveer 75% van het totaal aantal kinderen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer. De overige 25% zijn leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs, deze scholen zijn nog niet gestart.

Participatiewet en Tozo

Alle aanvragers voor de Tozo hebben een voorschot ontvangen. Het ministerie heeft op 21 april 2020 de definitieve regeling bekend gemaakt. Belanghebbenden krijgen vanaf heden een definitieve beschikking; we willen dit voor 25 mei 2020 afronden.

Sport en verruiming mogelijkheden

De buitensportverenigingen hebben hard gewerkt om weer te kunnen starten. Dit vraagt extra inzet van vrijwilligers en aanpassingen op de sportparken (looproutes, protocollen die zichtbaar zijn, desinfecterende middelen, etc.). De medewerkers en vrijwilligers van Overbetuwe Beweegt hebben de afgelopen week veel sportverenigingen bezocht om betrokkenheid en waardering te tonen. Deze bezoeken worden erg positief ontvangen. Ook brengen we verenigingen dispensers met desinfectiemiddelen. Hoewel binnensport en fitness nog verboden zijn, konden sommige

activiteiten wel doorgaan door deze naar buiten te verplaatsen. Het is voor verenigingen overigens nog onzeker welke compensatie ze krijgen uit de uitkering uit het landelijk Steunpakket Sport, dit is nog niet bekend. Over alle maatregelen en de compensatie stemmen we op regionaal niveau goed af.

Aanbieders Huishoudelijke hulp

De huishoudelijke ondersteuning aan onze inwoners, veelal ouderen, gaat ook in corona-tijd gewoon door. De thuiszorgorganisaties houden zich aan de richtlijnen van het RIVM. Er is geen fysiek contact, de thuiszorgmedewerker en de inwoner mogen niet in dezelfde ruimte zijn, er kan ook geen kopje koffie samen gedronken worden. De inwoners en de thuiszorgmedewerkers worden hierover goed geïnformeerd.

We zien dat er inwoners zijn die er moeite mee hebben om een thuiszorgmedewerker over de vloer te hebben, uit angst voor besmetting. Met de aanbieders is afgesproken dat zij aangepaste dienstverlening mogen aanbieden. Zij gaan dan in gesprek met de inwoner om te kijken waarmee ze toch geholpen kunnen worden. Zoals het doen van boodschappen, medicijnen ophalen of dagelijks even bellen voor een persoonlijk praatje. Zo blijven zij in ieder geval in beeld en bieden we de ondersteuning waar behoefte aan is.

Bevoorschotten zorgaanbieders

Het Rijk heeft, in afstemming met de VNG, een zeer dringend beroep op gemeenten gedaan om hun aanbieders van jeugdzorg (JW) en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) financiële zekerheid en ruimte te bieden, van 1 maart tot in elk geval 1 juni 2020. De regio Centraal Gelderland en de gemeente Overbetuwe volgen hierin de landelijke lijn om door te betalen bij niet-levering. Met deze afspraak willen we voorkomen dat zorgaanbieders in liquiditeits- of andere financiële problemen komen. Vooralsnog zien we deze betalingen als voorschotbetalingen.

Aanbieders zijn geïnformeerd over de regeling tot bevoorschotting. Indien zij hier gebruik van willen maken, sluiten we een convenant met daarin de gemaakte afspraken. Voor de uitvoering hebben we een telefoonnummer en contact-mail-adres opengesteld. De aanbieder factureert vervolgens de eventuele benodigde maandelijkse financiering / bevoorschotting en de gemeente Overbetuwe draagt zorg voor een spoedige uitbetaling. We verwachten dat de eerste facturen over het tijdvak maart in de loop van deze week binnenkomen en uitbetaald worden. Wij zullen u maandelijks achteraf informeren over het totaalbedrag dat bevoorschot is.

Financiële ondersteuning inwoners en ondernemers

Er zijn inmiddels 94 aanvragen gedaan door ondernemers voor uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen. Het betreft in 68 gevallen betalingen met een deadline voor 1 mei. Hiervoor is uitstel verleend tot 31 juli. Het gaat om een totaalbedrag van € 75.500. Later zal blijken of de ondernemers alsnog aan hun verplichtingen kunnen voldoen. In de eerste bestuursrapportage volgende maand geven we een eerste inzicht in de financiële gevolgen van het virus voor de gemeente.

Gemeentelijke dienstverlening

Reguliere werkzaamheden binnen onze organisatie gaan zo veel mogelijk gewoon door. Daar waar hiervoor persoonlijk contact of inbreng van inwoners van belang is, worden we steeds creatiever in het realiseren hiervan via digitale werkvormen. Zo heeft bijvoorbeeld met inwoners van Driel, Randwijk, Slijk-Ewijk en Valburg een digitale discussiebijeenkomst plaatsgevonden voor het nieuwe bestemmingsplan voor hun kern. Het was even wennen maar verliep positief. Met het verruimen van de maatregelen ontstaan ook weer nieuwe vragen en taken voor de gemeente. We ontvangen veel vragen over de uitleg en toepassing van de nieuwe maatregelen.

Enigszins verrast waren we over het kabinetsbesluit dat zwembaden onder voorwaarden weer open mochten gelet op het standpunt van het kabinet over sportscholen. Gebruik makend van de sluiting zijn onderhoudswerkzaamheden in uitvoering. Om die af te ronden en om het zwembad klaar te maken voor een ontvangst van de gasten binnen de gestelde randvoorwaarden, zal de Helster op 2 juni weer deels open gaan.

Het kabinet roept overheidsinstanties met klem op het goede voorbeeld te geven door de maatregelen die nog steeds van kracht zijn goed na te leven. Vooral de regel “werk zo veel mogelijk thuis” is met de opening van andere instanties zoals scholen en ondernemingen van belang. We zullen dit dan ook blijven doen, hoewel het voor een deel van onze medewerkers erg zwaar wordt. Het gemis aan direct en met name spontaan contact om zaken af te stemmen maar ook aan informele ontmoetingen, speelt steeds meer mensen parten. Uiteraard bieden we hiervoor waar nodig extra ondersteuning en houden de leidinggevenden op diverse manieren goed contact met de medewerkers. Daarmee geven we uiting aan de waardering voor de huidige inzet door onze medewerkers en hopen we uitval door ziekte nu maar ook in de toekomst te voorkomen.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. M.F.H. Knaapen

R.P. Hoytink-Roubos

Antwoord op Raadsvraag S-499 (GroenLinks en PvdA)

1. Hoeveel van de 22 basisscholen geven geen hele schooldagen les?

Antwoord:

Op 8 van de 22 basisscholen gaan de kinderen hele dagen naar school. Eén school overweegt om te switchen van halve dagen naar hele dagen.

2. Is bij het college bekend welke overwegingen geleid hebben tot het besluit om geen hele dagen les te geven?

a. Zo ja, welke overwegingen zijn dit?

b. Kan de gemeente op enige wijze ondersteuning aan de scholen bieden om hele dagen les wel mogelijk te maken?

Antwoord:

De gemeente heeft wekelijks overleg met een vertegenwoordiging van de basisscholen, kinderopvangorganisaties en peuterspeelzalen. Hierdoor wordt er beter samengewerkt en kan de gemeente haar coördinerende taak uitvoeren. De PO-raad adviseert hele dagen en de gemeente sluit zich daarbij aan. Op vrijdag 24 april heeft de gemeente dit per mail aan alle scholen laten weten. Het ministerie OCW geeft scholen echter ruimte voor maatwerk. Scholen zijn autonome professionele organisaties en besluiten zelf wat ze doen.

a. De scholen geven aan het belangrijk te vinden om de kinderen elke dag te zien. Dit is goed voor de structuur van het kind. Naast het regulier onderwijs en thuisonderwijs is er ook noodopvang van kinderen, dit vraagt een andere inzet van scholen en docenten.

b. De gemeente coördineert de noodopvang van kinderen in een gezamenlijke verantwoordelijkheid met basisscholen en kinderopvangorganisaties. De noodopvang ligt in eerste instantie bij de scholen in afstemming met de kinderopvangorganisaties. Ontstaan er knelpunten dat lossen we dit samen op en neemt de gemeente de kosten voor haar rekening.

3. Welke organen binnen de scholen hebben invloed op de besluitvorming op dit onderwerp?

Antwoord:

De directie van de basisschool legt haar besluit voor instemming voor aan de MR van de school. In de MR zijn ouders vertegenwoordigd.

4. Wie neemt het uiteindelijke besluit over de lestijden?

Antwoord:

De directie van de basisschool.

5. Zijn er voor de gemeente mogelijkheden, naast dringende advisering, om scholen alsnog te bewegen over te gaan tot hele dagen les?

Antwoord:

Scholen beslissen zelf hoe zij de 50% onderwijstijd inrichten. Ze hebben de ruimte om leerlingen hele of halve dagen naar school te laten komen.

6. In hoeverre voldoet de werkwijze van de basisscholen in Overbetuwe op dit moment aan het Protocol opstart basisonderwijs?

Antwoord:

Dit protocol gaat in op een aantal praktische aspecten rondom veiligheid en hygiëne waar rekening mee gehouden kan worden als de scholen weer opengaan. Scholen zijn bekend met het protocol en hebben hun school op basis van de voorschriften rondom veiligheid en hygiëne op 11 mei jl. geopend. Ook hebben 5 scholen, 3 kinderopvangorganisaties en de peuterspeelzalen gebruik gemaakt van de mogelijkheid die de gemeente Overbetuwe biedt om hekken / belijningen aan te brengen op het schoolplein om het halen en brengen van kinderen in goede banen te leiden. Uit het bestuurlijk overleg van 14 mei jl. blijkt dat het op de eerste schooldag (11 mei jl.) even zoeken was, maar dat het sinds 12 mei goed verloopt.

7. Hoe is controle op navolging van dit protocol geregeld en ligt hiervoor een (gedeelde) verantwoordelijkheid binnen de gemeentelijke organisatie?

Antwoord:

Wekelijks staat dit op de agenda van het bestuurlijk overleg. Scholen kunnen hierbij aangeven of ze tegen zaken aanlopen.